

1 TESALONAIKA

Ñeti garosikao

1 Tesalonaika ñeti epovoz ñeti kapot ev. Pol garos Pilipai zeitak hehaekanañ sat Masedonia zeisik Tesalonaika zeï ahot demahan hehaek het poek Iesuz ñetiv mañoohan, paru Zudaholor añarab pat poek hehari ñeti povon hatevetet ahovokaro Iesuz homeo badae batat heh. Met Poliz poek het tah-ñetiv Aposor bodorï 17 pavar 1 sat 9 rekö hameg.

Met tokat Pol Korin zeitak heharah Timoti emat Polin epat mañah, “Met Tesalonaika zeitak Zuda aban nari Iesuz homet hezari horï metamah, oñ paru am pim nonoroh tin samah.” Pot mañahan Pol hatevetet paru Sailasir Timoti ñeti epov, Tesalonaika añarab bakez batapan hat menah, ma Iesu rotap maot hamarah erapanez ñetiv amun menat meeh. Met Iesu abarah maot helat hasahan krismasañ 21-iz zut bon tahan Pol ñeti epov menat meeh.

Pol Tesalonaika añaraboz ñeti garos epov menah

1 ¹Met ne Pol dei Sailasir Timoti ev honeo het ari Tesalonaika zeitak het God darim Papap, ma darim Amip Iesu Kristoz añarab togut ravat het tovai samegiriz homet ñeti epov menakaz ev teg.

Met pi ari masakao anohopenen lop tinarizaronañ hepekez dei zait teg.

Tesalonaika poriz tin toohat ev

²Met eñarohol, orah rezah dei arimaz homet Godin arim tamegivoz biñ mañohot hez. ³Met dei hodad, ari Iesu Kristoz homeo badae batat het, arim loporizaro map pihar manat hez, povoz pim gogot kez tat tovai sameg. Tat darim Amip pi maot erapanez hahaekaz ari unun naman, oñ homeme het etet hezaek modari honoñai etamahan, ari am boi tat tin tovai sameg. Met arim tin pot tamegivoz dei homet darim Papap Godin biñ mañameg. ⁴Met ari Iesuz homet het nem bosir sau ravat hezari, God arimaz zait tat pimeri ravepekez hat ba ou avatah, ⁵povoz batam dei arinañ hegirah betez Iesuz ñetiv arin añaogin hateveteog bon, oñ dei kez tat pim ñetiv añaogin pim Pul Tinap ari eñizat hehan ari tinam hatevetet, “Ñeti rotapuv ev darin añamah,” pot haog. Met deim arinañ

het eñizookaz hat tovai emoogit ari hodad hakez. ⁶Tat deim toogit ari etet taput tovai darim Amipuz eñatak emoogin, modari arin etet honoñai povor kao etoohan, ari povoz homet kaev ravat pim ñetiv navet, oñ Godiz Pul Tinapuhö arinañ het eñizooohan, am biñavonañ het ari tovai emoog.

⁷Met pot ari tin tovai emoogin Masedoniar Akaia zeï posikaroh Iesuz homeo badae batat hez-modari arim toogivon hatevetet epat haoh, “Ae, paru tin tamahag, dari parum tamah-taput tovai sohok,” pot haoh. ⁸Met ari darim Amipuz ñetiv haovai emoogin Masedoniar Akaia zeï nenasikaroh ou ravahan paru nen pori hateveteñ bon, oñ zeï maposikaroh añarab mapori arim Godiz homeo badae batat hez-ñetiv paru amun hateveteamah. Met deihö arim pot teg-ñetiv parun namañ, ⁹oñ dei arimatak emat hegirah tin etoog-ñetiv pov haovai samahan, parumauhö hatevetet pot arimaz hamah, “Met Tesalonaika añarab pori parum god moregari bitat, ‘Deim eñizohopanezari ev,’ pot hat bioh-pori kos rez manat betehan sahan, God rotap pohao tin het hez-nen popuz gogot tamah. ¹⁰Tat paru God pimauhö pim rop ñomahaekanañ maot bavirirĩ batahan bal hat abarah helat hezaekanañ, maot erapanez hahan hezavoz homeme het etet hez.” Pot paru arimaz hamah. Met Iesu pop tokat God darim horiñiz hañiv etapanez hahan hezaek, bazei manat tin sookaz añairovai samahap ok.

Pol Tesalonaika zeitak het tooh

2 ¹Nem bosir sau ravat hezari, met ari hodad, batam dei arih emat ñetiv añoog-pov betezao narav, oñ ari hatevetegin arim loporizaror uloñik ñetiv povoz tin muz ravah. ²Met dei mamog Pilipai zeitak sat toogin poek nari deimaz mogao tat ser añahapuh ourat kakam zeimakeh emerizah. Met pot etahan hegiek, maot baeverevahan dei zeï pot betet Tesalonaika arimatak ok emegin, poek amun narihö deimaz kaev ravahan Godihö bakez avatahan dei ñaihet nat, oñ am rez kek tat pim ñetiv arin añovai emoog. ³Met dei home hori navonañ het horiv nat, ma ñetiv moreg nañ nak, ⁴oñ God pimauhö dein etet, Eperi nem ñetiv añarabon tin mañohopanezari ev, pot homet mañovai sookaz añahaek mañovai sameg. Met pot añarabon mañameg-pov deimaz biñ ravapanez homet mañovai sameg bon, oñ pi deim loporizaron haetet hez-popuhö deimaz biñ ravapanez zait tat mañovai sameg. ⁵⁻⁶Met ari hodad, arinañ honeo dei heg-porah ari deimaz zait tepekez ñetiv nao añoog bon, ma arim nonair naitü kilam bakaz homet moreg eteg bon, ma ari deim abatañ bat hel avatohopekez, ma añarab modari pot etohopanez homet, pim ñetiv añoog bon. Met rotap ev añamohovoz God hodad hakez. ⁷Met dei Kristoz aposor abanari pi emeehan arihaz emegiek, dei naiz tekĩ tat eñizat anepekez arin rekot añeg narab, oñ dei pot naañ het ñaro goeriz nonohol tin korav het masak metamahavoz zut, dei arimaz tin korav het

ñeti masakao arin añoog. ⁸Met deim loporizaroh arimaz zaitiv ahoam tat heg, povoz dei baiñetinao añovai emoogin mod narihö arinañ het añoog-povoz kaev ravat men oñomapanez hahan dei ñaihet nat, oñ am añovai emoog.

⁹Met deim bosir sau, batam dei arinañ honeo het toogin eteogit ari hodad hez, ma zuam unun manegi? Met ari ganö deimaz hat gipizoz tovai emohopekepuh honoñai tepek hezavoz dei homet arin naañ, oñ orah rezah deimauhö gipizor nonair nai zum tookaz gogot kezao ahoam tovai, pim ñetiv honeo arin añovai emoog. ¹⁰Tat ari Iesuz homeo badae batat hezarinañ honeo heg-porah dei hori nao nat, oñ home tinavonañ het tovai emoogin ari et hareog, ma God amun et hareoh. ¹¹Met papaholöhö parum roholon mañairamahavoz zut dei pot tovai arin añairoog. ¹²Toogin God arin etet biñ ravapanez hat, orah rezah ñeti tinao añovai pim nonoroh tinam sohopekez añat bakez avatohot, dei arim papaholoz zut ravat arinañ honeo heg. Met God ari pim ze tinasik avat sat eñepanen, pinañ honeo het hepekez zait tat hahan hez-pop arim tohopekezavoz biñ ravohapanez hat añohot bakez avatoog.

Paru honoñaiñ metooh-ñetiv

¹³Met dei baiñetinao añovai emoogin ari hatevetet pot homeog, Met aban betez napuz ñetiv bon, oñ Godiz ñeti kapotanañao ev hamahan dari hateveteameg. Pot homet hezan arim loporizaroh ñeti rotap epov ahö ravat ok eñizamah, povoz dei orah rezah arimaz homet Godin biñ mañameg. ¹⁴Met nem bosir sau, Zudia zeisik Iesu Kristoz homevai sohot Godiz añarab ravat hezariz modarihö bahori metoohavoz zut, ari amun pimaz homet tovai emoogin arim modarihö bahori etovai emooh. ¹⁵Met Zuda porihö batam propet abanari men ñomovai emoohapuh, darim Amip Iesu Kristo amun ur ñomah. Met dei amun parunañ hegin kakamao etat oruahan, ze pos betet ze modasikaroh sat em tameg. Met paru pori pot tamahaek, añarab maporizaro Godiz nonoroh tin sohopenez-poorö memerizamahan God parumaz zait nat hez. ¹⁶Met dei Zuda bon añarab pat maporin Iesuz ñetiv mañookan hatevetet loporizaro borourohopanen pi maot pimeri bavatapan hezavoz, paru Zuda porihö kaev ravat deim nonor emerizapanez hat hori pov etat oruahaek parum horiv iveri ahö ñai rezamahavoz zut paruti hori pov an pap manat hez, povoz God parumaz mogao ahoam tat hez.

Pi Tesalonaika porin etepanez zait tah

¹⁷Mai nem bosir sau, met paru pori oruahan dei ari evetet segipuh deim main ev het arimaz ahoam zakep tat homeme het maot emat arin etekaz hat ahoam homevai soogin nonor bon tah. ¹⁸Povoz dei epat homeg, Met tair tat maot sat parun etek. Pot homegipuh ne Pol maot

emat arin etemaz homet honerah homeohö bon, oñ orah rezah homeme toohon, Seteniho dei emakaz nonor bavon bataan pap tat eveam hez. ¹⁹Met eñarohol, arimaz deim homet biñ ravamegit ev. Met darim Amip Iesu Kristo maot erapanen dari pim havasik rouvat hekaz porah, dei mod hepanez nariz biñ ravat piin bar mañak bon. Oñ ari deinañ honeo hepeken arin etet arimaz biñ pimau ravat piin epat mañak, “Met dei gogot toogin eperi nimaz homeo badae batoohari ev.” Pot arimaz biñavonañ het piin mañak. ²⁰Pot arimaz dei homeameg-povohö bakez avatamahan petev biñ ravovai sameg.

Pol Timoti meehan sah

3 ¹Met deim main ev het arimaz homeme hegipuh arim het toog-ñeti nao dei hat navet het pot haog, “Met tair tat parum tamah-ñetiv dari hatevetek?” Pot hagipuh dei Sailas ev Atenis zeitak hekan Timoti ak emat arin etepanez hag. ²⁻³Met Timoti pop pi deinañ honeo Godiz gog abanap ravat het, Iesu Kristoz ñeti tinao mañovai samegiek, deipim bos pimaupuz zut pi ravat hez. Met arim modari arimaz kaev ravat honoñai etamahavoz dei hodad het, ganö ari ñaihet tat kos rez manat betepek hezavoz Timoti emat ari eñizat Kristoz ñetiv añapanen, hatevetet loporizaroh bakez batepekez hat meegin, ak emat arin etet maot ev emah. Met ari hodad, dari pim nonoroh sookan modari kaev ravat hori etohopan, pot God bar hakahan hez. ⁴Met batam dei arinañ honeo heg-porah arin epat haañoog, “Met añarab modari darimaz kaev ravat hori etohopan.” Pot añaog-taput ok etooh. ⁵Met hori pot ari etoohavoz homet ne arimaz ahoam homeme hehopuh, arim toogivoz unun het pot homehot hehö, Met paru am Iesuz homeo badae batat hez, ma Seten moreg metahan paru ñodahan, parunañ honeo het gogot toog-pov betezao ravah, ma tair? Ne pot homehopuh hatevetemaz ahoam zait tat Timoti meehon ariti ak emat arin et haerezah.

Timoti Polin mañahan biñ ravah

⁶Met Timoti ak emat arinañ honeo hehaekanañ, petev maot ev emat arim tameg-ñeti biñao epat dein añah, “Met paru am Iesuz homeo badae batat het nae nap meñizat loporí manamah. Tat arimaz epat hamah, ‘Met Polir modari ev emat Kristoz ñetiv añaohavoz dei biñ ravat hez.’ Pot hat ari parun etepekez zait tat hamegivoz zut paru amun arin etepanez zait tat het hamah.” Pot Timoti emat dein añahan, ⁷ari Kristoz homeo badae batamegivoz homet, dei ev honoñai povor kao etohot hezaek, arim tamegivoz hatevetegipuh biñ raveg-povohö deim loporizaro bakez avatahan, ⁸epat homeg, Met paru darim Amipunañ tin honeo hez. Pot hahan hateveteg, povoz dari ev kakamao etamahaek rekot lop tinarizaronañ hek. ⁹Met dei arim tin tameg-ñetiv hatevetet biñ pimau

ravat, Godin arimaz homet ñeti biñao piin mañameg. ¹⁰Pot mañat orah rezah ari Kristoz homeo badae batat hezaek, tairañ hodad nat hez-poñ arin añookan tin hodad tepekez zait teg, povoz God pimauhö deim nonor ba ou batapanen, maot ak emat arin etet ñetiv añookaz hat piin mañ mañameg.

Pol parumaz mañeo hahat ev

¹¹Met God darim Papap ma Iesu darim Amip dei eñizat nonor ba ou batapan, povoz dei emat arinañ hekaz zait teg. ¹²Ma dei arimaz ahoam zait tat loporì anat hezavoz zut darim Amip ari eñizohopanen nae nap arimau loporizaro manovai añarab modari amun loporì manameg-pov an pap manovai sohopenez dei zait teg. ¹³Met Iesu pot tat eñizohot arim loporizaroh bakez avatohopanepuh tokat pi maot pimerinañ honeo emapanez porah, ari God darim Papapuz nakoe tin rouvat hepeken, pi arin etepanen horì nao aritì nakez tapanen, ari tinari ravat hepekez dei zait teg.

Paru tin tohopanen God biñ ravapan

4 ¹⁻²Met deim bosir sau ravat hezari, ñeti modao ev añakaz teg, Darim Amip Iesuhö añooan dei pim gogovok het arinañ honeo tovai emoog-porah, ari tair tovai sohopeken God etet arimaz biñ ravohopenez ñetiv arin añoogin, hatevetet hodad haraveg. Met arin añoog-taput tovai sameg, pot hahan dei hateveteg, povoz darim Amip Iesuz abatavonañ arin añairat añoog-pot ahoam am tin tovai sohopekez ev arin añameg.

³Met God ari epat tohopekez zait tat hez, Ari arim loporizaro pihar manat biz bogì tao ma horì povor kao betet ari home tin nenavonañ het tovai sohopek. ⁴⁻⁵Tat ari paru Godiz eñatak nas het parum ham heriñiz zait horivonañ tovai samahariz zut tovai totunei, oñ arim heriñir loporizaroz tin korav ravat het home tinavonañ tovai sohozei. ⁶Met ni aban nap modapuz añaþ bekë, povoz aban pop ni horì ahov ok metekë. Met batam dei ñeti katë epov arin haañeg, “Met paru tairari hameg-tin epov betet horì nenaoh tohopanez pori God hañ horiv metapan.” Pot batam haañoog, povoz horì poñ ari tovai totunei. ⁷Met God dari am horiv tovai sookaz homet ba ou avatah bon, oñ home tinavonañ hekaz hat ba ou avatahan hez. ⁸Met arin añameg-ñeti epeñ tairap hatevetet kos rez manekez pop ni dei aban añameg-eperi kos rez anekë bon, oñ God pim Pul Tinap ari anahan hez-pop ok kos rez manat hekë.

⁹⁻¹⁰Met God pimauhö ari nae nap loporizaro manohopekez kapot añairoohan ari Iesuz homeo badae batat arim naner bos ravat hezariz zait tat loporizaro manameg, ma Masedonia arim ze akasik Iesuz homet hez-mod poriz amun loporì manameg. Met pot tameg-pov pimauhö añairahaek ari tameg, povoz homet dei ahoam arin maot naañoütü, oñ nen epov añak,

“Arim nae nap loporì manameg-non pooroh kez tat tinam tovai sohopeken, an pap manovai sohop.” ¹¹Met batam dei arinañ hegipuh añoogit maot ev añakaz teg, met ari tovai modariz tamah-povon etet ñeti haovai sohotunei, oñ arimauz hepekezavoz tin korav ravat het gogot tohozei. Pot batam dei arinañ het haañoogin ari hat haveteog. ¹²Met ari pot tohot hepeken añarab mod narihö arim gipizor modatü naanotü, oñ arimauhö gogot tin tat gipizor modatü bovai sohopeken añarab Godiz hom namee hepanezari arin etet, “Rotap tinari ok,” pot arimaz hahopan.

Darim Amip maot erapan

¹³Met nem bosir sau, paru Godiz hodad natari paru ñomat sat Kristonañ honeo hepanez hom namee het parumeri ñomamahan ahoam iñir zakep tamah. Met ganö ari kut tat taput tepek hezavoz paru ñomamahariz tapanezat bar añoman ari hodad tepek. ¹⁴Met darim barotap batat hezat ev, Iesu ñomahan maot baviriri batahan bal hah, povoz tokat maot erapanez porah, Godihö hapanen pimaz homet het ñomah-pori maot bal hapan. ¹⁵Met darim Amipuz hahan hezat epat arin añoman tinam hatevetet hodad ravei. Met pi abarahanañ erapanen, paru tairari hamarrah pimaz homet biriri hepanezari garos piiti nahelotü, oñ ñomat sat hez-pori garos bal hapanenahoh dari mapori honeo ravat piiti helak. ¹⁶Met pi maot erapanez hamoh-porah enzoliholoz ahop Godiz tibi ahov menohopanen ñe ahov hahopanen, darim Amip pimauhö erat ñe nao ñarah hapan. Tapanen pimaz homet het ñomat sat hez-pori garos bal hat maot biriri ravat helat hepanen, ¹⁷dari hamarrah nañom biriri hekaz porihoen helat, dari mapori honeo ravat Iesu univok erat hepanezaek bavizak. Takapuh dari mapori darim Amipunañ honeo ravat pohao het hek. ¹⁸Pot tak, povoz nap ñomapanen pimeri iñir zakep ahoam tapan hezavoz ñeti añoh-epov badede mañat meñizei.

Darim Amipuz ñai bizat etevai sook

5 ¹Met deim bosir sau ravat hezari, aliz tairasik pi maot emapan, pot dari hodad nat, povoz ñeti pov ne namenotü. ²Oñ ari hahodad, añarab et narë hezan aban givogip kilam kuturutak parumotü bapanez emamahavoz zut añarab hodad nat hepanen, darim Amip erapanez aliz pos al teepan. ³Met pim emapanez povoz añarab hom namee kut hepanez pori epat hahopan, “Dariti honoñai nao bon, oñ tin ev hez.” Pot hahot hepanen paruti hori ahov berevapan. Met añahol ñarohol batapanez zuam kakamao tamahan hateveteamahavoz zut kakam patao paruti berevapanen, rekot zei manat naek barezat nasotü, oñ am het kakamao hateveteohan.

⁴Oñ deim bosir sau, ari Iesuzari kuturutak het hori tamahariz zut nakez, ma aban givogip kilam emamahan, añarab unun hezan emat

parumotü bamahavoz zut, ari unun hepeken aliz pos al teepan bon, ⁵oñ ari alizavok tin tovai sohot Iesu maot erapanez et hareet hezari ok. Met rotap paru kuturutak het hori tovai samahariz zut ari nakez, ⁶povoz dari paru pori au unun orat hezavoz zut naketü, oñ pi erapanez hodad tinavonañ het ñai bizat eteok. ⁷Met kuturutak añarab hezari au unun oramah, ma iv kezao nat rumuramah, ⁸oñ dari alizavok hakezaek parum tamahat natotü, oñ darimauz tin korav ravat het etet hek. Met ñai abanari modarihö eler kep ez menapanen parum heriñik rouvapan hezavoz homet tepures bat hezavoz zut dari Kristoz homeo badae batat nae nap loporizaro manat masak metohot hekaz pov bat hek. Tat God tokat dari zei tinasik eñepanez homeameg-pov amun bahorë hat hek. ⁹Met God darimaz mogao etat hañiv etohopanez ba ou avatah bon, oñ darim Amip Iesu Kristoz tin etahavoz homet pohao tin het hekaz hat ba ou avatah. ¹⁰Met Iesu darimaz homet ñomat sat hezaek, dari pimaz homet het ñomat hekaz pori, ma am ev hamarrah birirï hekaz pori, pi maot erapanez porah pinañ honeo pohao sat tin het hek. ¹¹Met pot pi tat eñizah, povoz ari nae nap meñizat kez tat rouvat hepekez hat epat hameg, “Dari home tinavonañ het tovai sohok.” Pot hat kateo nae nap mañamegitaharam am tovai nae nap meñizat mañohozei.

Ñeti katë meteñ ev

¹²⁻¹³Deim bosir sau, katë mod epov arin añakan hatevetei. Met darim Amip arim aban korav ahoi het eñizat tin sohopekez ñetiv aňohopanez hat ba ou batat meñehan hezaek, paru gog tinao tat ari eñizamah, povoz parumaz zait tat aňohopanezat tovai sohot, parum irih tin het tohozei. Tat lop honerinañ het tin honeo hezei.

¹⁴Deim bosir sau katë modañ ev, met paru gogovoz kaev ravat hepenez porin kateo tin mañohepeken hodadeo bat gogov tin tohop. Ma ñaihet tat hepenez porin ñetiv mañohepeken paru hatevetet tin kez tat rouvat sohop. Ma Kristoz homeo aviam badae bathopanez pori meñizohozei. Pot ari tohot añarab modariz zuam mogao totunei, oñ parunañ honeo tin hezei. ¹⁵Met napuhö horï nao pim modap metapanen, kaev ravat mod popuhoz hañ horiv metapanez hom nametü, oñ orah rezah arimau nae nap tin metohot, añarab mod mapori amun tin metohozei.

¹⁶Met ari orah rezah biñavonañ het ¹⁷Godin inin inin mañ mañohozei. ¹⁸Pot tohot nonair nai tinavor horiv ariti berevohopanez potuz Godin, “Ni tin ok deimaz korav aravat hez,” pot mañohot hezei. Met ari Iesu Kristozari ok, povoz biñavonañ het pot piin mañohepekez God zait tat hez.

¹⁹Met Godiz Pul Tinap eñizohopanez arim loporizaroh emat hezaek, tovai kaev ravat pi eñizohopanez nonor merizotunei. ²⁰Met Pul Tinapuhö aban nap hodadeo manapanen arin ñeti nao bar añapan,

povoz hatevetet, “Moreg ok hamah,” pot hat kos rez manotunei, ²¹ Oñ ñeti hatevetehopekez poñiz homet an tepeken tairañ tin ravohopanez poñ bahorë hat hezei. ²² Tat ham eparah hori tamah-mapoñ kos rez manohozei.

²³ Deim bosir sau ñeti meteo ev, met God dari lop tinarizaronañ hekaz kapotaz maup ravat hez-pop ari map batin avatat arim heri koruñir loporizaroz korav hepanen masakavonañ tin hepekez dei zait teg. Met pot tat hepeken darim Amip Iesu Kristo maot erapanez porah arin etepanen, ariti hori nao bon hepanen arimaz, “Tinari ev,” pot hapan. ²⁴ Met ari ba ou avatahan hez-tapup tin etohopanez au hahan hez-taput etamahap ok, povoz rotap aňoh-tapü epat etohopan.

²⁵ Deim bosir sau, God eñizohopanez homet ari deimaz mañ maňohozei.

²⁶ Met Iesuz homet het darim bosir sau ravat hez-mod pori maras manat, “Pol ari tin hepekez hah,” pot mañei.

²⁷ Met ne Pol darim Amipuhö pim gogot tohomaz naňahan tovai samoh, povoz epat aňoman hatevetei. Ari nem tep menoh-epee bat arim bosir sau ravat hez-maporin rekö maňohopeken hatevetehop.

²⁸ Met darim Amip Iesu Kristoz masakao arinañ pohao het hepenez dei zait teg.

(Polir modaňariviz ñetiv menahat nen ev.)